

مقررات و آیین‌نامه‌های دوره های آموزش دستیار تخصصی

ماده ۱: تعریف دوره دستیار بالینی پزشکی

دوره دستیار رشته‌های تخصصی بالینی یکی از مقاطع تحصیلات عالی دانشگاهی (Academic) است، که متقاضیان واجد شرایط با داشتن مدرک دکترای پزشکی عمومی (M.D.)، پس از موفقیت در امتحان پذیرش دستیار و گذراندن دوره‌های آموزشی تئوری و عملی و قبولی در امتحانات لازمه (تکوینی و نهایی)، موفق به اخذ مدرک تخصصی در رشته مربوطه می‌گردند.

ماده ۲: تعریف دستیار

دستیار به فردی اطلاق می‌شود که با داشتن مدرک دکترای پزشکی عمومی و پذیرش در امتحان ورودی دستیار، جهت آموزش‌های نظری و کسب مهارت‌های عملی در یکی از رشته‌های تخصصی پزشکی، طی مدت زمان مشخصی که برای آن دوره از طریق شورای آموزش پزشکی و تخصصی تصویب شده است، به امر تحصیل، آموزش، پژوهش و انجام فعالیت‌های کارورزی تخصصی اشتغال می‌ورزد.

ماده ۳: هدف دوره دستیار:

تربیت پزشک متخصص و متعهد در رشته‌های مورد نیاز کشور جهت کسب مهارت‌های نظری و عملی، آموزش پزشکی، تعمیم و گسترش بهداشت در جامعه، امور درمانی و انجام فعالیت‌های پژوهشی در راستای پیشبرد دانش پزشکی است.

شرایط پذیرش دستیار

الف- شرایط عمومی:

ماده ۴: شرایط لازم پذیرش دستیار در رشته‌های تخصصی بالینی بشرح زیر است:

- ۴/۱) تأیید صلاحیت عمومی طبق ضوابط شورای عالی انقلاب فرهنگی.
 - ۴/۲) داشتن مدرک یا گواهینامه فارغ‌التحصیلی در رشته دکترای پزشکی (M.D.) از دانشگاه‌ها و مراکز مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
 - ۴/۳) داشتن برگ پایان خدمت نظام وظیفه یا معافی جهت آقایان.
 - تبصره: کلمه معافی به مفهوم معافیت دایم آن می‌باشد و داوطلبین دارای معافیت موقت پزشکی و یا کفالت با مسئولیت خود داوطلبین، می‌توانند در آزمون پذیرش دستیار شرکت نمایند. بدیهی است در صورت فراخواندن آنان به انجام خدمت نظام وظیفه، این وزارت هیچگونه تعهدی جهت ترخیص آنان به عهده نخواهد گرفت.
 - ۴/۴) هر داوطلب می‌تواند حداکثر تا سن مجاز ورود به دوره دستیار (۴۰ سال تمام، تا پایان شهریورماه سال تحصیلی مربوطه) بدون محدودیت دفعات، در آزمون ورودی دستیار شرکت نماید.
 - تبصره ۱: مدت زمان حضور داوطلبان رزمندگان در جبهه و مدت اسارت آزادگان، به حداکثر سن مجاز برای ورود به دوره دستیار اضافه می‌شود.
 - تبصره ۲: کسانی که در سال‌های قبل به دلیل گزینش در بررسی صلاحیت عمومی مجاز به شروع و یا ادامه دوره شناخته نشده‌اند در صورت تأیید آنها بعد از ۴۰ سالگی، فقط برای یک بار می‌توانند در آزمون پذیرش دستیار شرکت نمایند.
 - ۴/۵) نداشتن نقص عضو مؤثر حرفه‌ای بر حسب رشته. دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی موظف است با همکاری مراکز آموزش پزشکی نقص عضو مؤثر حرفه‌ای را بر اساس رشته‌های مختلف تنظیم و جهت اجرا به مراکز آموزشی ابلاغ نماید.
 - ۴/۶) عدم اشتغال به تحصیل در یکی از رشته‌های تخصصی پزشکی، Ph.D. و یا نداشتن مدرک تخصصی پزشکی.
 - ۴/۷) پذیرفته شدن در آزمون پذیرش دستیار.
- * پذیرش اتباع غیرایرانی طبق آیین نامه پذیرش اتباع غیرایرانی در دوره های تخصصی، فوق تخصصی و فلوشیپ انجام می پذیرد.

ب - شرایط اختصاصی:

ماده ۵: شرایط استفاده از سهمیه رزمندگان و جهادگران

با توجه به قانون تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، به میزان ۲۰٪ از کل ظرفیت پذیرش هر رشته در آزمون ورودی، به پذیرش دستیار از بین مشمولین قانون مزبور، به افرادی که ۸۰٪ نمره حد نصاب هر رشته محل را کسب نمایند، اختصاص می‌یابد.

ماده ۶: شرایط استفاده از سهمیه جانبازان و آزادگان

جانبازان با معلولیت ۷۰٪ و آزادگانی که در دوران دانشجویی حداقل دو سال سابقه اسارت داشته باشند، در صورت کسب ۸۰٪ نمره حد نصاب هر رشته محل همان رشته در امتحانات ورودی دستیاری، مازاد بر ظرفیت (حداکثر به میزان ۲۰٪ از کل ظرفیت پذیرش هر رشته) پذیرفته می‌شوند.

ماده ۷: شرایط استفاده از سهمیه مناطق محروم

در اجرای ماده ۱۴ قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان مصوب مجلس شورای اسلامی، هر سال حداکثر ۲۵٪ کل ظرفیت پذیرش دستیاری در رشته‌های مورد نیاز مناطق محروم به عنوان سهمیه مناطق مذکور به افرادی که ۸۰٪ نمره حد نصاب هر رشته محل را کسب نمایند، اختصاص می‌یابد.

تبصره ۱: توزیع این ظرفیت در بین رشته محل‌های مختلف:

<< در رشته‌های بیماری‌های داخلی، جراحی عمومی و بیماری‌های قلب و عروق در صورتی که ظرفیت رشته - محل ۳ یا ۴ نفر باشد یک نفر، و در ظرفیت‌های بالای ۴ نفر حداکثر ۲۰٪ ظرفیت رشته - محل به این سهمیه تخصیص می‌یابد.

<< در سایر رشته‌ها در صورتی که ظرفیت رشته - محل ۳ نفر باشد، یک نفر، و در ظرفیت‌های بالاتر از ۳ نفر حداکثر ۲۵٪ ظرفیت رشته - محل به این سهمیه تخصیص می‌یابد.

تبصره ۲: در صورتی که داوطلبان واجد شرایط استفاده از این سهمیه علی‌رغم انتخاب ۲۰ رشته از ۵ رشته در مرحله اول تا تکمیل ۲۵٪ ظرفیت رشته در هیچ رشته - محلی که پذیرفته نشوند در ۲۰ رشته - محل انتخابی مجدد دیگر (بر اساس رشته‌های مجاز طبق جدول اعلام شده از سوی معاونت سلامت) که واجد شرایط باشند می‌توانند پذیرش شوند.

ماده ۸: لیست مناطق محروم

لیست مناطق محروم بهداشتی درمانی و کمبود نیروهای متخصص مورد نیاز هر منطقه، توسط معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و تنظیم شده و به منظور برنامه‌ریزی جهت پذیرش و آموزش نیروهای متخصص در اختیار دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی کشور قرار می‌گیرد.

ماده ۹: مقررات و اولویت استفاده از سهمیه مناطق محروم

داوطلبین استفاده از سهمیه مناطق محروم باید حداقل دارای یکی از شرایط زیر باشند:

الف: پزشکان عمومی بومی

۱ - داوطلب متولد استان منطقه محروم بوده و دو مقطع از مقاطع تحصیلی راهنمایی و متوسطه را در آن استان گذرانده و تا پایان مهلت ثبت نام پذیرش دستیاری دارای دو سال سابقه کار حرفه‌ای پزشکی در مناطق محروم را داشته باشد.

۲ - محل تولد یکی از والدین یا همسر داوطلب، استان مربوطه بوده و سه مقطع تحصیلی ابتدایی، راهنمایی و متوسطه را در استان گذرانده و تا پایان مهلت ثبت نام پذیرش دستیاری دارای دو سال سابقه کار حرفه‌ای پزشکی در مناطق محروم داشته باشد.

ب: پزشکان عمومی غیر بومی

۱ - در استخدام دانشگاه منطقه محروم بوده و دارای سابقه مدیریت اجرایی به مدیریت سه سال تا پایان مهلت ثبت نام پذیرش دستیاری در دانشگاه محل خدمت به عنوان پرسنل شبکه‌های بهداشتی درمانی، معاونین دانشگاه، مدیران ستادی دانشگاه، رؤسای مراکز بهداشتی شهرستان‌ها و رؤسای بیمارستان‌ها و دانشگاه باشد.

۲ - پزشکان عمومی که حداقل به مدت چهار سال تا پایان مهلت ثبت نام شرکت در آزمون پذیرش دستیاری در مناطق محروم با تأیید رئیس دانشگاه آن منطقه خدمت نموده باشند.

تبصره ۱: اولویت استفاده از سهمیه مناطق محروم در شرایط یکسان از نظر نمره آزمون پذیرش دستیاری و اولویت انتخاب رشته - محل در مرتبه اول با پزشکان عمومی بومی واجد شرایط و در مرتبه بعد با پزشکان عمومی غیر بومی واجد شرایط می‌باشد.

تبصره ۲: در راستای توزیع متعادل سهمیه مناطق محروم استان‌هایی که در یک دوره با استفاده از سهمیه مناطق محروم در هر یک از رشته‌های تخصصی پذیرش داشته‌اند برای یک دوره نمی‌توانند جزو لیست مناطق محروم برای رشته‌های مربوطه قرار گیرند.

تبصره ۲: متن مربوط به مقررات مشمولین ماده ۷ توسط معاونت سلامت و دفتر حقوقی متبوع تدوین و ابلاغ میگردد.

ماده ۱۰: شرایط استفاده از سهمیه خانمها

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است، حداقل ۲۵٪ از سهمیه پذیرش دستياري در رشته‌هاي جراحي اعصاب، ارولوژي، ارتوپدي، گوش، گلو و بيني، چشم‌پزشكي، پرتوشناسي تشخيصي و روانپزشكي و در صورت وجود داوطلب، ۵۰٪ سهمیه رشته‌هاي جراحي عمومي، داخلي و قلب را به خانمهاي پزشك قبول شده در گزينش كتبي دستياري اختصاص دهد.

تبصره ۱: فارغ‌التحصيلان اين رشته‌ها اعم از مجرد يا متأهل متعهد خواهند شد تا پس از فراغت از تحصيل، طبق برنامه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خدمات قانوني را در نقاط محروم و نیازمند انجام دهند.
تبصره ۲: حداقل نمره قبولي در گزينش كتبي دستياري، كسب ۹۰٪ نمره حد نصاب هر رشته محل مي‌باشد.
*پذيرش با استفاده از سهمیه خانم‌ها اعم از متأهل يا مجرد صرفاً به شرط الزام و تعهد محضري براي انجام خدمات در مناطق محروم به مدت سه برابر طول تحصيل مجاز شناخته مي‌شود.

پذيرش در ظرفيت‌هاي يك نفره:

در رشته‌هايي كه ظرفيت پذيرش دستيار يك نفر مي‌باشد، بدون در نظر گرفتن سهمیه و جنس داوطلبان و با رعايت ساير مقررات پذيرش انجام مي‌شود.

شرط شركت دانشجويان مستقيم رشته بيهوشي در آزمون:

فارغ‌التحصيلان رشته پزشکی بيهوشي كه از موقعيت فراهم شده براي شروع دوره دستياري استفاده نموده‌اند، مجاز هستند با رعايت مقررات (دستورالعمل دوره مربوطه) در آزمون پذيرش دستيار صرفاً در رشته بيهوشي ثبت نام كنند و در صورت قبولي ادامه تحصيل دهند.

ماده ۱۴: ممنوعيت تغيير رشته پس از ثبت نام و انتخاب رشته

پس از ثبت نام و انتخاب رشته طبق ضوابط مقرر هر دوره، تغيير رشته مجاز نمي‌باشد.

ماده ۱۵: شرط اتمام خدمات قانوني

داوطلباني كه در حين انجام خدمات قانوني (شامل خدمت وظيفه عمومي، طرح و توزيع نيروي انساني، پيام‌آوران بهداشت) مي‌باشند در صورت اتمام دوره مذكور تا تاريخ ۲۱ شهريورماه سال مورد نظر، مجاز به شركت در امتحان پذيرش دستياري خواهند بود.

تبصره ۱: انجام خدمات قانوني به استثنای خدمت نظام وظيفه و پيام‌آوران بهداشت با تأييد مركز تأمين و توزيع نيروي انساني با احتساب ضريب منطقه، محاسبه خواهد شد.

ماده ۱۶: شرط شركت فارغ‌التحصيلان ايراني خارج از كشور

فارغ‌التحصيلان ايراني خارج از كشور با ارايه معرفي‌نامه از اداره كل امور فارغ‌التحصيلان، از طريق دبیرخانه شوراي آموزش پزشکی و تخصصي طبق دستورالعمل هر دوره مي‌توانند در امتحان پذيرش دستيار شركت نمايند.

ماده ۱۷: امتياز يك درصد رتبه برتر دانشگاه‌ها

يك درصد رتبه اول هر دانشگاه در صورتي كه تا تاريخ ۲۱ شهريورماه سال مربوطه فارغ‌التحصيل شوند، مي‌توانند قبل از انجام خدمات قانوني جهت شركت در امتحان ثبت نام نمايند. دانشگاه‌هايي كه زير صد نفر فارغ‌التحصيل در سال تحصيلي مربوطه دارند، مي‌توانند فقط يك نفر را به عنوان رتبه اول معرفي نمايند.

تبصره ۱: يك درصد رتبه اول مجموع فارغ‌التحصيلان واحدهاي آموزشي دانشگاه آزاد اسلامي و ساير دانشكده‌هاي پزشکی مورد تأييد شوراي گسترش دانشگاه‌هاي علوم پزشکی كشور نیز مشمول اين ماده خواهند بود.

تبصره ۲: چنانچه در محاسبه يك درصد رتبه اول دانشگاه‌ها عدد اعشاري حاصل شود، رقم مربوطه به صورت عدد گرد شده منظور خواهد شد.

تبصره ۳: دانشجويان حائز رتبه‌هاي برتر دانشگاه‌ها، از صدك ۹۸ تا صدك ۹۹ (يعني يك درصد دوم بالاترين رتبه) از دوره سي‌ويكم و از صدك ۹۷ تا صدك ۹۸ (يعني يك درصد سوم بالاترين رتبه) از دوره سي‌وسوم پذيرش دستيار تخصصي مي‌توانند با رعايت ساير مقررات، قبل از انجام خدمات قانوني و بشرط انتخاب رشته‌هاي غير از جراحي كلييه و مجاري اداري تناسلي، جراحي استخوان و مفاصل، چشم، گوش و حلق و بيني، پزشکی هسته‌اي، پوست و پرتوشناسي تشخيصي در آزمون پذيرش دستيار تخصصي سال فارغ‌التحصيلي خود شركت نمايند.

امكان شركت دارندگان مدال از المپيادهای علمي جهاني در پذيرش دستيار قبل از انجام خدمات قانوني: فارغ‌التحصيلان رشته پزشکی داراي مدال از المپيادهای علمي جهاني در صورتي كه بدون احتساب معدل دوره كارورزي جزء ۱۰ درصد رتبه برتر دوره پزشکی عمومي دانشگاه علوم پزشکی محل تحصيل خود باشند، ملزم به گذراندن خدمات قانوني قبل از شروع دوره دستياري نمي‌باشند.

ماده ۱۸: نحوه احتساب رتبه‌های برتر دانشگاه‌ها برای پذیرش دستیاری

نحوه احتساب رتبه‌های برتر دانشگاه‌ها برای پذیرش دستیاری، با استفاده از Standard - Score براساس ۵۰ درصد معدل کل دوره پزشکی عمومی بدون احتساب معدل دوره کارورزی و ۵۰٪ بقیه، نمره آزمون پیش کارورزی از مجموع دانشجویان فارغ التحصیل هر دانشگاه در سال تحصیلی مربوطه (بدون اعمال هرگونه سهمیه‌ای) به صورت زیر می‌باشد:

$$\text{میانگین نمرات آزمون در همان دوره - نمره آزمون پیش کارورزی از ۲۰۰} + \frac{\text{میانگین معدل کل افراد - معدل ۲۰۰}}{\text{انحراف معیار معدل کل افراد}} = \text{معیار مقایسه} + \frac{\text{انحراف معیار نمرات آزمون در همان دوره}}{\text{انحراف معیار معدل کل افراد}}$$

ماده ۱۹: شرط شرکت داوطلبان کادر ثابت و رسمی نیروهای نظامی و انتظامی

شرکت در امتحان و انتخاب رشته داوطلبین کادر ثابت و رسمی نیروهای نظامی و انتظامی با ارایه معرفی‌نامه از ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران (اداره نهم) و یا ستاد کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و در مورد کارکنان وزارتخانه‌ها، سازمانها و نهادهای دولتی با ارایه معرفی‌نامه از بالاترین مقام مسؤول اجرایی، بلامانع خواهد بود.

پ - آزمون پذیرش دستیاری:

ماده ۲۰: آزمون پذیرش دستیاری هر سال یک بار در بهمن یا اسفندماه برگزار می‌شود.

دستورالعمل آزمون پذیرش دستیاری دوره‌های تخصصی بالینی پزشکی هر دوره که مبتنی بر مصوبات شورای آموزش پزشکی و تخصصی تهیه و توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی به دانشگاه‌های علوم پزشکی ابلاغ می‌شود، به منزله مصوبه شورای آموزش پزشکی و تخصصی می‌باشد و لازم‌الاجرا است.

روند کنکوری پذیرش دستیاری:

۱- آزمون پذیرش دستیاری در روندی مشابه کنکور سراسری یکبار در سال در دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور برگزار شود.

انتخاب ۵ رشته:

۲- لازم است داوطلبان در فرم ثبت نام اولیه حداکثر پنج رشته مورد علاقه خود را بدون در نظر گرفتن اولویت انتخاب، ذکر نموده که انتخاب رشته‌نهایی نیز صرفاً از میان همین پنج رشته صورت می‌گیرد. اعلام نتیجه اولیه به صورت کارنامه‌ای در اختیار داوطلبان قرار می‌گیرد که ضمن اعلام نمره و رتبه کلی داوطلب (در میان تمام شرکت کنندگان)، رتبه داوطلب در سهمیه مربوطه و رشته‌های انتخابی او را نیز شامل می‌شود تا بتواند در انتخاب رشته نهایی داوطلب کمک نماید.

انتخاب ۲۰ رشته محل:

۳- داوطلبان مجازند با توجه به کارنامه و تنها در رشته‌های اعلام شده در برگ اولیه ثبت نام، حداکثر تا بیست رشته محل مختلف را در دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور، انتخاب نمایند. تبصره: صدور کارنامه و اجازه انتخاب رشته- محل صرفاً برای داوطلبانی که بیشتر از ۲۵٪ حداکثر نمره آزمون پذیرش دستیاری (۱۵۰ از ۶۰۰) را کسب نموده اند مجاز می‌باشد.

سؤالات آزمون و نمره منفی:

۴- سؤالات آزمون به صورت چند گزینه‌ای بوده و دارای نمره منفی نیز می‌باشد.

حق ثبت نام شرکت در آزمون:

۵- مبلغ ثبت نام جهت شرکت در آزمون پذیرش دستیاری ۱۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

الزام به ارایه مدارک ثبت نام و مسؤولیت صحت مدارک ارایه شده:

۶- داوطلبان ورود به دوره دستیاری ملزم به ارایه مدارک مربوط در زمان ثبت نام (طبق دستورالعمل هر دوره)، می‌باشند. چنانچه در هر مرحله‌ای از دوره معلوم شود داوطلب واجد شرایط نبوده و یا صحت مدارک ارایه شده مورد تأیید واقع نشود حق ادامه دوره از دستیاری سلب شده و حکم آموزشی وی لغو می‌گردد و به مدت دو دوره از شرکت در آزمون ورودی دستیاری محروم می‌شود.

ماده الحاقی مصوب پنجاه و سومین نشست شورا:

اولویت‌های پذیرش دستیار

پذیرش دستیار تخصصی با رعایت سهمیه‌های مربوطه براساس اولویت‌های زیر انجام می‌شود:

۱. نمره آزمون پذیرش دستیار
۲. اولویت انتخاب رشته محل
۳. در مورد داوطلبانی که نمرات آزمون پذیرش دستیار و اولویت انتخاب رشته محل یکسان باشد، نمره آزمون جامع پیش‌کاروری و سپس معدل کل دوره پزشکی عمومی بدون احتساب معدل دوره کاروری ملاک عمل خواهد بود.

دوره آموزشی

الف شرایط شروع دوره:

ماده ۲۱: اخذ تعهد از پذیرفته‌شدگان

از پذیرفته‌شدگان آزمون ورودی دستیار به استثنای مشمولین سهمیه مناطق محروم، توسط دانشگاهها تعهد عام اخذ خواهد شد. تعیین محل خدمت دستیاران پس از فارغ‌التحصیلی به عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.

* پذیرفته‌شدگانی که با مأموریت آموزشی از وزارتخانه‌ها، نهادها و سازمان‌ها (به استثنای دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) برای ادامه تحصیل به رشته‌های تخصصی و فوق تخصصی وارد می‌شوند، ملزم به سپردن تعهد محضری به محل استخدام خود هستند. فرد یا سازمان مربوطه موظف به پرداخت شهریه و کلیه هزینه‌های تحصیلی برابر ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.

تبصره: پرداخت شهریه و کلیه هزینه‌های تحصیلی پذیرفته‌شدگانی که با مأموریت آموزشی از وزارتخانه‌ها، نهادها و سازمان‌های دولتی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (به استثنای دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی) برای ادامه تحصیل به رشته‌های تخصصی و فوق تخصصی وارد میشوند، به روابط فی مابین دانشگاه محل تحصیل و سازمان محل استخدام داوطلب محول تا در روابط فی ما بین مورد توافق قرار گیرد.

ماده ۲۲: ثبت نام

پذیرفته‌شدگان قطعی دستیار موظفند از اول لغایت ۱۵ شهریورماه سال مربوطه، به دانشگاه‌های ذیربط مراجعه و طبق ضوابط و مقررات نسبت به ثبت نام، سپردن تعهد محضری و ارایه مدارک لازمی که از سوی دانشگاهها تعیین خواهد شد، اقدام نمایند.

تبصره ۱: ثبت نام قطعی داوطلبینی که تا پایان شهریورماه فارغ‌التحصیل می‌شوند و یا خدمات قانونی و نظام وظیفه را به پایان می‌رسانند، در پایان شهریور ماه صورت می‌گیرد. در هر صورت مراجعه پذیرفته‌شدگان جهت اعلام وضعیت در تاریخ فوق‌الذکر (اول تا ۱۵ شهریور) الزامی است.

ماده ۲۳: مدت ارزش قبولی پذیرفته‌شدگان

ارزش قبولی علمی در آزمون پذیرش دستیار برای رشته‌های تخصصی، حداکثر تا ۱۵ شهریورماه سال مربوطه خواهد بود.

تبصره ۱: چنانچه پذیرفته‌شدگان تا ۱۵ شهریورماه به هر دلیل جهت ثبت نام به دانشگاه مراجعه نمایند، منصرف قطعی تلقی شده، اسامی افراد جایگزین حداکثر تا تاریخ ۱۰ آبان‌ماه از سوی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی اعلام خواهد شد.

تبصره ۲: ارزش قبولی علمی آزمون پذیرش دستیار افراد جایگزین حداکثر تا ۳۰ آبان‌ماه همان سال می‌باشد. در صورتی که شروع دوره دستیار این افراد تا تاریخ ۳۰ آبان‌ماه سال مورد نظر باشد، با رعایت مقررات می‌توانند در همان سال تحصیلی در آزمون ارتقای ۱ به ۲ شرکت نمایند.

تبصره ۳: در خصوص ادامه دوره دستیار مردودین گزینش مقرر گردید: ادامه دوره دستیار مردودینی که صلاحیت عمومی آنان در تجدیدنظر هیأت مرکزی گزینش مورد تأیید قرار می‌گیرد در رشته پذیرفته شده بلامانع می‌باشد در غیر این صورت اعتبار قبولی آنان تا مهرماه سال تحصیلی بعد (یک سال) می‌باشد.

تبصره ۴: چنانچه فردی در گزینش عمومی مردود گردد، جایگزین اعلام نخواهد شد.

ب - شروع دوره:

ماده ۲۴: زمان شروع دوره

کلیه پذیرفته‌شدگان پس از انجام ثبت نام قطعی موظف می‌باشند که از اول مهرماه سال مربوطه، دوره دستیار را شروع نمایند (به استثنای تبصره ۱ ماده ۲۳).

ماده ۲۵: ممنوعیت استفاده از مرخصی در شروع دوره

دستیاران پذیرفته شده در ۶ ماهه اول شروع به تحصیل مجاز به استفاده از مرخصی بدون دریافت کمک هزینه تحصیلی یا تعویق دوره نمی‌باشند.

ماده ۲۷: مهلت انصراف بدون غرامت و اعلام جایگزین

انصراف دستیاران تا بیستم مهرماه سال تحصیلی شروع دوره، با اطلاع دانشگاه و در نظر گرفتن محرومیت یکساله از شرکت در آزمون بلامانع است و غرامت به آنان تعلق نمی‌گیرد.

تبصره ۱: دانشگاه‌های علوم پزشکی موظفند اسامی منصرفین را حداکثر تا پایان مهرماه هر سال تحصیلی به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی ارسال نمایند. اسامی افراد جایگزین حداکثر تا دهم آبان‌ماه همان سال از سوی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی به دانشگاه‌های علوم پزشکی اعلام می‌شود.

تبصره ۲: ارزش قبولی علمی آزمون پذیرش دستیاران افراد جایگزین حداکثر تا سی‌ام آبان‌ماه همان سال می‌باشد.

تبصره ۳: در آزمون پذیرش دستیار، به ازای هر ظرفیت خالی سه نفر با رعایت اولویت‌های مصوب شورای آموزش پزشکی و تخصصی، به عنوان جایگزین معرفی می‌شوند به استثنای مشمولین تبصره ۴ ماده ۲۳، تا بر اساس ترتیب اعلام شده از سوی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی نسبت به ثبت نام یک نفر با رعایت اولویت‌های مقرر اقدام شود.

تبصره ۴: در صورتی که هیچ یک از جایگزینها، ثبت‌نام و شروع دوره نمایند و یا انصراف پذیرفته‌شدگان پس از ۲۰ مهرماه انجام گیرد، در صورت درخواست دانشگاه مربوطه حداکثر تا زمان ابلاغ دستورالعمل ثبت‌نام آزمون پذیرش دستیار دوره بعد، معرفی جایگزین از بین واجدین شرایط و با رعایت اولویت‌های مقرر ظرف مدت ۷ روز از تاریخ فوق از طرف دبیرخانه شورا بلامانع می‌باشد و بعد از این تاریخ تحت هیچ شرایطی جایگزین اعلام نخواهد شد. ارزش قبولی علمی این دسته از پذیرفته‌شدگان جهت ثبت‌نام و شروع دوره تا قبل از پایان مهلت ثبت‌نام دوره بعدی آزمون پذیرش دستیار می‌باشد. معرفی‌شدگان در صورت عدم ثبت‌نام و شروع دوره مشمول محرومیت یکساله از شرکت در آزمون پذیرش دستیار نخواهند شد.

* معرفی جایگزین برای دستیاران انتقالی مجاز نمی‌باشد.

پ - ترك تحصیل و انصراف:

ماده ۲۸: انصراف و محرومیت يك ساله از پذیرش

پس از اعلام نتیجه آزمون، پذیرفته‌شدگان اصلی و جایگزین در صورت انصراف در هر زمان یا عدم ثبت‌نام در موعد مقرر یا عدم شروع دوره مشمول يك سال محرومیت از پذیرش در دوره‌های دستیار رشته‌های تخصصی بالینی پزشکی خواهند شد.

تبصره ۱: انصراف قطعی منوط به رایة تسویه حساب با دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۲: در صورتیکه شرکت کنندگانی که در مرحله اصلی پذیرش دستیار دوره‌های آموزش تخصصی پذیرفته نشده‌اند حداکثر تا پایان مرداد ماه قبل از شروع سال تحصیلی مربوطه از شرکت در فرآیند پذیرش در مرحله جایگزینی کتاباً اعلام انصراف نمایند محرومیت یکساله شامل آنان نمی‌شود.

تبصره ۳: محرومیت یکساله از زمان اعلام انصراف قطعی به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

تبصره ۴: هر گونه انصراف از تحصیل بعد از اعلام قبولی تا پایان سه ماه اول دوره دستیار، انصراف قطعی تلقی شده و ادامه تحصیل در دوره مربوطه مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۵: ارزش قبولی علمی آزمون پذیرش دستیار افراد جایگزین (که اسامی آنان حداکثر تا تاریخ ۱۰ آبان‌ماه سال تحصیلی اعلام می‌شود) حداکثر تا ۳۰ آبان‌ماه همان سال می‌باشد. ضمن اینکه غرامت تحصیلی به آنان تعلق نمی‌گیرد ولی مشمول یکسال محرومیت از پذیرش در دوره‌های دستیار رشته‌های بالینی پزشکی خواهند شد.

انصراف به علت بیماری فقط با تأیید کمیسیون پزشکی و شورای آموزشی دانشگاه بشرط شرکت مجدد در آزمون پذیرش دستیار و موفقیت در آن امکان پذیر می‌باشد. ضمن اینکه غرامت تحصیلی و محرومیت از پذیرش در دوره بعدی آزمون شامل حال این افراد نمی‌شود.

ماده ۲۹: لغو دوره دستیار

ترك تحصیل، انصراف و انقطاع در دوران تحصیل بیش از يك ماه به دلایل غیرموجه، منجر به لغو دوره دستیار خواهد شد. بازگشت به تحصیل دستیار قبل از يك ماه، به درخواست خود متقاضی و موافقت دانشگاه بلامانع می‌باشد (به استثنای مشمولین تبصره ۳ ماده ۲۸).

تبصره: پرونده داوطلبانی که پس از شروع دوره، دستیار آنها لغو می‌شود، به دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال می‌گردد تا براساس تعهد سپرده شده و مقررات موجود با آنها رفتار شود.

ماده ۳۰: بازگشت به تحصیل

بازگشت به تحصیل دستیار منصرف یا غایب در صورتیکه مدت انفصال وی از تحصیل از یک ماه بیشتر نباشد، به تقاضای ذینفع، موافقت گروه آموزشی و تأیید دانشکده پزشکی مربوطه بلامانع خواهد بود. در صورتیکه غیبت دستیار کمتر از شش ماه باشد تشخیص موجه بودن غیبت و چگونگی جبران آن به عهده شورای آموزش دانشگاه که با حضور مدیر گروه ذیربط خواهد بود، می‌باشد.

ماده ۳۱: انصراف و تسویه حساب

دستیارانی که در حین تحصیل متقاضی انصراف می‌باشند می‌بایست درخواست انصراف خود را به انضمام موافقت دانشگاه مربوطه پس از احتساب هزینه‌های دریافتی و آرایه تسویه حساب، از طریق دانشگاه به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی آرایه نمایند، تا جهت استیفای حقوق دولت اقدام شود. بدیهی است پس از دریافت وجوه مربوطه، تسویه حساب آرایه و انصراف قطعی به دانشگاه مربوطه اعلام خواهد شد. پس از اعلام انصراف قطعی دانشگاهها موظفند، مراتب انصراف قطعی دستیار را به مراجع ذیصلاح (نظام وظیفه، اداره فارغ التحصیلان، اداره طرح، محل بورس و یا سازمان محل تعهد) اطلاع دهند.

ت - انتقال، جایجایی، تغییر رشته و میهمانی:

ماده ۳۲ : انتقال، جایجایی و تغییر رشته دستیاران در طول مدت تحصیل ممنوع می‌باشد.

انتقال

انتقال دستیار به دانشگاه دیگر به تبع همسر بشرط اخذ موافقت دانشگاههای مبدأ و مقصد در موارد ذیل بلامانع است:

تبصره ۱: انتقال دستیار به دانشگاه دیگر به تبع همسر در صورتی مورد موافقت قرار می‌گیرد که همسر داوطلب در استخدام دولت و یا سازمانهای وابسته به دولت بوده و موضوع انتقال همسر داوطلب پس از ثبت نام و پذیرش قطعی وی صورت گرفته باشد.

تبصره ۲: در شرایطی که همسر دستیار، دستیار رشته‌های تخصصی پزشکی بالینی باشد انتقال وی به تبع همسر (اعم از خانم یا آقا) بلامانع است.

تبصره ۳: چنانچه همسر دستیار، دستیار رشته‌های فوق تخصصی باشد انتقال دستیار تخصصی به تبع دستیار رشته‌های فوق تخصصی بلامانع است.

تبصره ۴ : انتقال دستیار به دانشگاه دیگر (به استثنای دانشگاه‌های مستقر در تهران) بر اساس ضوابط مصوب شورای آموزش دانشگاه‌های مبدأ و مقصد و رأی کمیته نقل و انتقالات دستیار در دانشگاه بلامانع است.

تبصره ۵ : رسیدگی درخواست‌ها و انجام نقل و انتقال دستیاران فقط در مدت پس از اعلام نتیجه امتحانات کتبی سراسری ارتقاء - گواهینامه و قبل از شروع سال تحصیلی (اول مهرماه) مجاز می‌باشد.

* معرفی جایگزین برای دستیاران انتقالی مجاز نمی‌باشد.

انتقال به دلیل لغو صلاحیت آموزشی:

در صورت لغو صلاحیت بخش آموزش دهنده، برابر آیین نامه ارزشیابی بخش‌ها، تعیین محل ادامه تحصیل و امتحان ارتقای درون بخشی دستیار، طبق نظر هیأت ممتحنه رشته مربوطه توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی انجام خواهد شد.

تغییر رشته:

چنانچه دستیاران در طول دوره آموزش دچار نقص عضو مؤثر جسمی یا روانی شوند، گروه مربوطه می‌تواند با ذکر دلایل، مراتب را جهت طرح در کمیسیون پزشکی منتخب دانشگاه به دانشکده پزشکی منعکس نماید. پس از تأیید کمیسیون مذکور و موافقت شورای آموزشی دانشکده و دانشگاه از ادامه تحصیل این افراد جلوگیری بعمل می‌آید.

تبصره ۱: محرومیت یک ساله و غرامت تحصیلی شامل این قبیل افراد نمی‌شود.

تبصره ۲: در صورت موافقت شورای آموزشی دانشگاه، چنانچه نقص عضو مؤثر حرفه‌ای برای سایر رشته‌ها در همان دانشگاه مانع از ادامه تحصیل در آن رشته‌ها نباشد و فرد حداقل نمره آخرین نفر پذیرفته شده رشته مربوطه را در همان سهمیه و همان سال در همان دانشگاه دارا باشد می‌تواند تغییر رشته دهد.

ماده ۳۳: میهمانی

میهمان شدن دستیاران حداکثر به مدت شش ماه با توافق دانشگاههای مبدأ و مقصد صرفاً به منظور تبادلات علمی و آموزشی و فقط یکبار در طول تحصیل و از سال دوم دستیار به بعد، مجاز می‌باشد.

تبصره ۱: میهمانی در شش ماه آخر دوره دستیار مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۲: پرداخت کمک هزینه تحصیلی در طول مدت میهمانی به عهده دانشگاه مبدأ می‌باشد.

ث - آموزش دوره دستياري:

ماده ۳۴: فعاليت‌هاي موظف برنامه آموزش دستياريان

دستياريان موظفند طبق برنامه‌اي که از طرف گروه آموزشي مربوطه تنظيم مي‌شود، در فعاليت‌هاي آموزشي، پژوهشي و درماني، از جمله کلاسهاي نظري، گزارش صبحگاهي، گزارشهاي مرگ و مير و گزارش موردی (Case Report)، ژورنال کلاب، کارورزيهاي بيماستاني و درمانگاهي، آزمائشگاهي و کشیکهاي بخش و درمانگاه مربوطه و ماموريت‌هاي علمي و طرحهاي تحقيقاتي، بطور فعال شرکت نمايند. طرح يكماهه دستياريان سال آخر در مناطق محروم بر اساس اعلام نياز معاونت سلامت وزارتخانه و معاونت درمان دانشگاه از مهرماه سال ۱۳۸۱ قابل اجرا مي‌باشد مدت طرح جزء دوره آموزش دستياري محسوب مي‌شود. (دستورالعمل اجرائي ان با هماهنگي معاونت سلامت و دبیرخانه شوراي آموزش پزشکي و تخصصي تهيه و به دانشگاه‌ها ابلاغ مي‌گردد.)

ماده ۳۵: حداقل ساعات کار در دوره‌هاي دستياريان

تحصيل در دوره دستياري بطور تمام وقت بوده و بر اساس برنامه‌ايست که از طرف مدير گروه تنظيم مي‌شود. حداقل ساعات کار بشرح زير است:

- ۱- روزهاي شنبه الي چهارشنبه از ساعت ۷/۳۰ لغایت ۱۶/۳۰
- ۲- پنجشنبه‌ها از ساعت ۷/۳۰ لغایت ۱۲/۳۰

تبصره ۱: گزارش ماهانه حضور و غياب و کارکرد دستياريان، توسط رؤساي بخشها به معاونين آموزشي گروه يا مدير گروه مربوطه و از طريق معاونين مراکز، به دانشکده ذيربط ارسال خواهد شد.

تبصره ۲: پرداخت کمک هزینه تحصيلي منوط به ارايه گزارش کار ماهانه دستياريان مي‌باشد.

تبصره ۳: افزايش سنوات تحصيلي با تمديد دوره دستياريان، تابع مقررات مربوطه خواهد بود.

ماده ۳۶: حداقل برنامه کشیک دستياريان

حداقل برنامه کشیک دستياريان در زمينه‌هاي باليني به شرح زير خواهد بود:

- سال اول ۱۲ کشیک در ماه
- سال دوم ۱۰ کشیک در ماه
- سال سوم ۸ کشیک در ماه
- سال چهارم و پنجم ۶ کشیک در ماه

تبصره ۱: کلیه دستياريان شاغل به تحصيل در بيماستان، از نهار، و دستياريان کشیک علاوه بر آن از خوابگاه، صبحانه و شام برخوردار خواهند بود.

تبصره ۲: تنظيم برنامه و افزايش کشیک موظف، طبق ضوابط به عهده مدير گروه است.

تبصره ۳: حکم آموزشي دستياري يكساله است و صدور حکم سال بالاتر بعد از احراز شرايط ارتقاي ساليانه مي‌باشد.

ماده ۳۷: انتصاب و وظائف دستياري ارشد گروه آموزشي

همه ساله دو نفر از بين دستياريان تخصصي دو سال آخر در هر گروه آموزشي بيماستاني، با توجه به کفايت، تعهد، وجدان کاري و ميزان فعاليت آنها، توسط دستياريان پيشنهاده، و از بين آنها يك نفر به تأييد شوراي گروه انتخاب و با حکم رييس دانشکده به عنوان دستياري ارشد منصوب مي‌شود.

تبصره: وظائف دستياري ارشد به موجب آيين‌نامه‌اي است که به پيشنهاده مدير گروه و تصويب رييس دانشکده پزشکي مربوطه به اجرا گذاشته مي‌شود.

ج - مرخصيها:

دستياريان با توجه به نياز و در صورت بروز موارد ناخواسته و ضرورت، مي‌توانند در هر سال دستياري از مرخصيهاي استحقاقی، استعلاجي، زايمان و بدون مزایا استفاده نمايند.

ماده ۲۸: مرخصي استحقاقی

دستياريان مي‌توانند به ازاي هر ماه ۲/۵ روز و هر سال تحصيلي جمعاً به مدت يك ماه از مرخصي استحقاقی استفاده نمايند.

تبصره: در صورت عدم استفاده از مرخصي در طول سال تحصيلي فقط ۱۵ روز ذخيره و به سالهاي بعد موکول مي‌شود. دستياري مجاز است در سال آخر حداکثر از ۴۵ روز مرخصي ذخيره علاوه بر مرخصي استحقاقی همان سال استفاده کند.

ترتيب استفاده از مرخصي با نظر رييس بخش و تأييد مدير گروه مربوطه خواهد بود.

ماده ۳۹: مرخصی بدون مزایا

هر دستیار می‌تواند در طول دوره معادل مجموع مدت مرخصی استحقاقی خود با موافقت رییس بخش و مدیر گروه آموزشی و دانشکده انقطاع تحصیل داشته باشد (برای مثال دستیار دوره‌های چهارساله می‌تواند از ۴ ماه مرخصی بدون کمک هزینه تحصیلی استفاده نماید) بدیهی است مدت مذکور به طول دوره دستیاری افزوده خواهد شد.

تبصره ۱: دستیارانی که همسر آنان جزو کارکنان دولت بوده و به دلیل مأموریت یا ادامه مرخصی عازم خارج از کشور هستند می‌توانند (با ارایه مدرک مستدل) صرفاً از یکسال مرخصی بدون کمک هزینه تحصیلی تنها یکبار در طول دوره تحصیلی بهره جویند.

تبصره ۲: پرداخت کمک هزینه تحصیلی دستیاری در مدت انقطاع تحصیلی مجاز نیست.

ماده ۴۰: مرخصی استعلاجی

استفاده از مرخصی استعلاجی برای دستیاران به میزان حداکثر یک ماه در طول دوره دستیاری، براساس گواهی پزشک و تأیید پزشک معتمد و شورای پزشکی دانشگاه بلامانع است. در صورتیکه غیبت دستیار به علت بیماری در طول دوره تحصیلی از یک ماه بیشتر باشد، برابر مابه‌التفاوت مدت مذکور به دوره دستیاری وی، با استفاده از کمک هزینه تحصیلی اضافه خواهد شد. اما در مدت بیماری بیش از سه ماه به دستیار کمک هزینه تحصیلی پرداخت نخواهد شد.

تبصره ۱: در صورت بروز بیماری، دستیار موظف است مراتب را ظرف یک هفته به دانشگاه اطلاع دهد و ارایه گواهی استعلاجی برای شروع مجدد دوره الزامی است.

تبصره ۲: در صورتیکه مدت بیماری دستیار از ۶ ماه تجاوز کند، تصمیم‌گیری در مورد ادامه یا لغو دوره دستیاری، پس از تأیید شورای پزشکی دانشگاه، به عهده شورای آموزشی دانشگاه خواهد بود.

ماده ۴۱: مرخصی زایمان

استفاده دستیاران خانم از چهار ماه مرخصی زایمان برای یکبار در طول دوره دستیاری بلامانع می‌باشد. فقط یک ماه از این مدت جزو دوران آموزشی محاسبه می‌شود.

تبصره: فقط برای یکبار در طول دوره دستیاری، استفاده‌کنندگان از مرخصی زایمان از کمک هزینه تحصیلی استفاده خواهند کرد.

امور رفاهی

ماده ۴۲: کمک هزینه تحصیلی

به دستیاران ماهانه مبلغی به عنوان کمک هزینه تحصیلی پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱: در مدت مرخصی استعلاجی بیش از سه ماه به دستیاران کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی‌گیرد.

تبصره ۲: کمک هزینه تحصیلی دستیاران میهمان توسط دانشگاه مبدأ پرداخت می‌شود.

تبصره ۳: به دستیارانی که با مأموریت آموزشی از سایر مراکز یا سازمانها در دوره‌های تخصصی شرکت می‌کنند، کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی‌گیرد.

ماده ۴۳: میزان کمک هزینه تحصیلی پایه، برای دستیاران مجرد ۴۵۰۰۰۰۰ ریال و برای دستیاران متأهل ۶۰۰۰۰۰۰ ریال می‌باشد، که براساس حکم صادره از دانشکده مربوطه و با ارایه گواهی انجام فعالیت‌های موظف دوره، توسط دانشگاه مربوطه قابل پرداخت می‌باشد.

تبصره ۱: در صورتیکه همسر دستیار نیز دستیار باشد، حق تأهل به هر دوی آنها تعلق می‌گیرد.

تبصره ۲: به دستیاران ارشد معادل ۱۰٪ کمک هزینه تحصیلی ماهیانه، به عنوان حق ارشدیت پرداخت خواهد شد.

تبصره ۳: پرداخت مبالغ فوق در صورت تأیید هیأت امنای دانشگاهها قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۴۴: مبنای کمک هزینه تحصیلی پایه با محل آموزش تخصصی و رشته تخصصی تغییر نمی‌کند.

ماده ۴۵: کمک هزینه تحصیلی دستیاران همه ساله به میزان افزایش ضریب حقوقی کارکنان دولت مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت افزایش یافته که از محل اعتبارات دانشگاه مربوطه پرداخت خواهد شد.

ماده ۴۶: افزایش سنواتی کمک هزینه تحصیلی پس از قبولی در امتحان ارتقا به سال بالاتر قابل اجرا می‌باشد و میزان افزایش سنواتی سالانه معادل ۵٪ کمک هزینه تحصیلی می‌باشد.

ماده ۴۷: مبلغ عیدی دستیاران معادل عیدی مصوب کارمندان دولت خواهد بود که با تصویب هیأت امنای دانشگاهها قابل پرداخت می‌باشد.

ماده ۴۸: در تمام مدت دوره دستياري، دستياران به هيچ وجه حق تأسيس و اداره مطب خصوصي يا درمانگاه را ندارند و نمي‌توانند حتي به صورت قراردادي و يا ساعتي به استخدام هيچيك از مؤسسات دولتي يا وابسته به آن، بخش خصوصي و يا خيريۀ درآيند.
تبصره: در صورت لزوم، دانشگاه علوم پزشكي محل تحصيل دستيار مي‌تواند از خدمات وي در واحدهاي تابعه با عقد قرارداد خاص استفاده نمايد.

ماده ۴۹: دستياراني كه تمايل داشته باشند از مزايای بیمه خدمات درماني به صورت خویش فرما استفاده نمايند، مي‌توانند با پرداخت ۵۰٪ حق سرانه از اين امتياز برخوردار شوند.

ساير موارد

ماده ۵۰: در صورتيكه شرايط خاصي خارج از موارد مشمول مواد آيين‌نامه مطرح شود، تعيين تكليف به عهده ديرخانه شوراي آموزش پزشكي و تخصصي خواهد بود.

ماده ۵۱: كليۀ مصوبات قبلي شورا كه مغاير با مواد اين آيين‌نامه مي‌باشد از تاريخ تصويب اين آيين‌نامه از اعتبار ساقط است.